

Sygn. akt II K 65/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 .05.2016 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie w II Wydziale Karnym , w składzie :

Przewodniczący : SSR Krzysztof Matysiak

Protokolant : sekr. sąd A. Maciejewska

w obecności Prokuratora R. Dąbrowskiego

po rozpoznaniu w dniu 30.03.2016 r. i następne sprawy

J. P. (1) s. S. i G. z d. K. , ur. (...) w O.

oskarżonego o to , że :

I. w dniu 26 listopada 2013 r. w O. w sklepie (...) przy ul (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej podszywając się pod Z. J. (1) poprzez wykorzystanie jego danych osobowych w celu wyrządzenia mu szkody majątkowej wprowadził przedstawiciela (...) Bank SA w błąd co do prawdziwej tożsamości kredytobiorcy i zamiaru spłaty kredytu oraz poprzez podrobienie przez złożenie podpisu Z. J. (1) dokumentów w postaci faktury VAT (...) r. wystawionej przez PPHU (...) i umowy kredytu numer (...) doprowadził (...) Bank SA do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci kredytu o wartości 2652,86 złotych zawartego zgodnie z umową (...) na zakup 6 opon marki N.

tj. o przestępstwo z art. 286§1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. Z 190 a § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

I. w ramach czynu zarzuconego oskarżonemu J. P. (1) uznaje go za winnego tego , że w dniu 26 listopada 2013 r. w O. w sklepie (...) przy ul (...) w celu uzyskania kredytu podrobił podpis Z. J. (1) na dokumentach w postaci faktury VAT (...) r. wystawionej przez PPHU (...) i umowie o kredyt z (...) Bank SA numer (...). czynu z art. 270 § 1 kk. i za to na podstawie art. 270 § 1 kk skazuje go na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 zł każda,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. G. kwotę 180 zł tytułem wykonanej obrony z urzędu w postępowaniu przygotowawczym wraz z 23 % tytułem podatku VAT od zasądzzonego wynagrodzenia i kwotę 660 zł tytułem wykonanej obrony z urzędu w postępowaniu sądowym wraz z 23 % tytułem podatku VAT od zasądzzonego wynagrodzenia

III. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia oskarżonego od kosztów procesu i opłaty

UZASADNIENIE

J. P. (1) w okresie kilku lat do listopada 2013 roku zatrudniony był w firmie (...) jako kierowca . W firmie tej użytkował pojazd marki I. . W związku z koniecznością wymiany opon w dniu 26 listopada 2013 roku w biurze PPHU (...) przy ul (...) podpisano umowę kredytowa pomiędzy Z. J. (2) a S. C. Bank na kredyt w kwocie 2652 ,86 zł na zakup opon .

Po sporządzeniu umowy została ona podpisana imieniem i nazwiskiem „ Z. J. (2) „, jak również tymi samymi danymi podpisano fakturę VAT (...) na zakup 6 sztuk opon N.

(dowód : wyj. osk. J.W. P. K- 87v-88 , zezn. św. P. P. K- 88-89 , Z.. J. K- 89-89v , faktura VAT K- 43 zbiór A , umowa kredytowa K-26 zbiór A , opinie biegłych K- 92-113 zbiór A , 124-126 , 140v – 141 i K- 126-138 zbiór A , 139v- 140v)

W trakcie postępowania przedstawiono Janowi W. P. zarzuty z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 190 a § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzuconego mu czynu . Przyznał , iż był w firmie (...) w dniu 26.11.2014 roku i przy nim wymieniono opony . Ich wymianę oraz to , że zakup będzie oparty o kredyt uzgodnił wcześniej ze Z. J. (2) . Gdy był w K. pytał kierownika czy on może podpisać umowę ale ten powiedział mu , że nie . Czekali na Z. J. (2) który przyjechał tam i dokonał formalności związanych z podpisaniem umowy . Z. J. (2) sam podpisał umowę i fakturę VAT. Opony były sprowadzone po wcześniejszej umowie telefonicznej i wymienione tego samego dnia tj. 26 listopada 2014 roku . Później Z. J. (2) zaczął twierdzić , że transakcja została dokonana bez jego wiedzy .

W trakcie rozprawy wskazywał dodatkowo , że Z. J. (2) uczył się kreślić litery w taki sposób jak czynił to on , aby wykorzystać to w tej sprawie .

W trakcie postępowania przygotowawczego w związku z wątpliwościami co do stanu zdrowia psychicznego oskarżonego powołano biegłych psychiatrów . Biegli w swojej opinii stwierdzili , iż nie jest on chory psychicznie czy niedorozwinięty umysłowo a jedynie rozpoznano organiczne zaburzenia osobowości . Odnosnie tempore criminis miał on zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem .

(dowód opinia biegłych K- 99-102)

Sąd zważył co następuje ;

Analiza dowodów przedłożonych przez oskarżyciela publicznego oraz oskarżonego i jego obrońcy nie pozwala na podzielenie w pełni stawianego J. P. (1) zarzutu .

Cześć okoliczności jak fakt , iż w dniu 26.11.2016 roku podpisano umowę kredytową , zamontowano opony na samochód który używał oskarżony nie budzi wątpliwości . W ocenie Sadu nie budzi również wątpliwości fakt , iż oba dokumenty tj. umowę z S. C. Bank i fakturę VAT podpisał J. P. (1) .

Sąd w tym zakresie oparł się na 2 opiniach biegłych z zakresu badania pisma powołanych w niniejszej sprawie .

W pierwszej opinii wydanej przez Laboratorium Kryminalistyczne KWP w O. badania dotyczyły oskarżonego , Z. J. (2) , L. S. (1) i P. J. (1) . Biegła po uzyskaniu materiału porównawczego dokonał badań identyfikacyjnych dowodowych podpisów . Przeprowadzone badania których opis znajduje się w opinii doprowadziły do wniosku , iż dowodowe podpisy na umowie kredytowej z S. C. Bank i fakturze VAT zostały złożone przez J. P. (1) . Biegła wykluczyła aby podpisy te złożyli Z. J. (2) , P. J. (1) i L. S. (1) .

Na rozprawie biegła podtrzymała jednoznacznie swoją opinię i szeroko opisała okoliczności jej sporządzenia oraz podstawy swojego wnioskowania . Wyjaśniła dlaczego zleciła uzyskanie dodatkowego materiału porównawczego od oskarżonego . Po przeprowadzeniu badań komparystycznych odrzuciła jako wniosek kategoryczny aby podpisy dowodowe sporządzone były przez Z. J. (2) . Co do możliwości sporządzenia tych podpisów przez P. J. i L. S. to ich wzory pisma wykazują cechy odmienne co spowodowało przyjęcie wniosków , że podpisy dowodowe nie zostały sporządzone przez nich . Badania porównawcze z wzorami pisma J. P. (1) wskazały na cechy zgodne w szeregu zespołach cech od cech ogólnych po cechy topograficzne , motoryczne , mierzalne po szczegółową budowę znaków graficznych . W wyniku tych ustaleń dokonała kategorycznych ustaleń co do J. P. (1) jako twórcy zapisów dowodowych . Odniosła się do wskazywanego przez oskarżonego naśladownictwa jego pisma przez Z. J. . W jej ocenie podpisy dowodowe czynione były spontanicznie , bez elementów zadrzeń , zaburzeń wskazujących na naśladownictwo .

Rozważając ewentualne związki stanu zdrowia oskarżonego z jego możliwościami pisarskimi stwierdziła , iż z uwagi na fakt nie znalezienia we wzorach pisma z 2015 roku cech związanych z jego degradacją , zachwianiami , czy zmiennościami grafizmu pisma wytłumaczalnymi z punktu widzenia kreślenia pisma to zwróciłyby się o dodatkowe materiały .

Dodatkowo przesłuchana po zapoznaniu się z opinią drugiego biegłego wskazała, iż ten dysponował szerszym materiałem bez wpływowym w tym z okresu sprzed choroby, ale z uwagi na brak tych dokumentów w aktach nie może się do niej odnieść. Podniosła, iż przeglądając akta miała możliwość zapoznać się z szeregiem pis oskarżonego, gdzie znajduje się treść „Z. J. (2)”, i grafizm na pismach oskarżonego z 2015 roku i 2016 roku koreluje z rękopisami pobranymi na polecenie do badań.

W drugiej opinii wydanej przez biegłego C. M. również wskazuje się na fakt, iż podpis na umowie kredytowej i fakturze sporządzony został przez oskarżonego. Jak wynika z opinii biegły posiadał szereg dokumentów z podpisami nakreślonymi przez J.W. P. z lat 1993 – 2015. Jednocześnie w postanowieniu o powołaniu go wskazywano też ewentualne uwzględnienie faktu choroby w styczniu 2014 roku. Biegły dokonał badań co do Z. J. (2) i J. P. (1). W pisemnej opinii szczegółowo opisał przeprowadzone czynności, wskazał jakie elementy spowodowały, iż formułując wnioski uznał, że podpisów dowodowych nie złożył Z. J. (2) a J. P. (1).

Na rozprawie podtrzymał swoje wnioski i jednocześnie wskazał na najistotniejsze okoliczności badań jakie były podstawą wyciągniętych wniosków. Ponadto odnosząc się do pytań stron wskazał, iż pismo pobierane było przy udziale pełnomocnika oskarżonego i można było w każdym momencie zgłosić uwagi co do sposobu pobierania materiału. Ponadto fakt sporządzania materiału porównawczego innym środkiem pisarskim niż zapisów dowodowych nie ma istotnego znaczenia tym bardziej, że materiał bez wpływowym, też był sporządzany przy użyciu różnych środków pisarskich. Nie jest to element dyskwalifikujący. Wskazał, iż opinia wydana jest w oparciu o całokształt przeprowadzonych badań i szereg różnych elementów.

Sąd analizując powyższe opinie uznał je za logiczne i w pełni odpowiadające na stawiane pytania. Zauważyć należy, iż w szczególności drugi biegły miał możliwość badania pisma oskarżonego z różnych okresów jego życia w szczególności sprzed choroby co pozwalało na odniesienie się do podpisu złożonego w dniu 26.11.2013 roku.

Co do okoliczności sporządzenia samej umowy to w ocenie Sądu materiał przedstawiony przez oskarżyciela nie jest tak jednoznaczny aby pozwalał na uznanie J. P. za winnego też pozostałych przestępstw.

Z jednej strony mamy zeznania Z.. J. który wskazał, iż o dokonanym zakupie dowiedział się, jak dostał wezwanie do zapłaty z banku. Był zdziwiony bo nie zawierał żadnej umowy. Nie był też w dniu 26.11.2013 roku w firmie (...).

Przesłuchany P. P. który był w tamtym okresie kierownikiem wskazał, iż oskarżony załatwiał opony kontaktując się wcześniej. Gdy przyjechał mówił, że chcą opony na firmę na proponowany przez K. kredyt z S. C. Bank na 3 miesięczny termin odroczony. Wtedy został poinformowany przez świadka, że kredyt można otrzymać, ale może to tylko zrealizować właściciel firmy. Świadek wskazał, iż oskarżony zadzwonił i po pewnym czasie przyjechał właściciel. Dalej już przy udziale właściciela i przywiezionych przez niego dokumentów przygotowano umowę i została ona podpisana przez świadka i właściciela firmy. To właściciel dostał cały plik dokumentów związanych z umową.

Po ujawnieniu jego zeznań z postępowania przygotowawczego wskazał, iż w dniu rozprawy zobaczył twarze innych świadków i dlatego mógł określić, że Z. J. (2) był wtedy w K. i zawierał umowę. W trakcie konfrontacji z Z. J. (1) podtrzymał swoje zeznania co do jego obecności.

Przesłuchany też inny pracownik firmy (...) potwierdził, iż zakładał opony na busa poza kolejnością. Wskazał, że znana mu jest twarz Z. J. (2) bo był u nich na terenie firmy i w czasie konfrontacji podtrzymał swoje stanowisko.

Zeznania pozostałych świadków nie wniosły istotnych okoliczności gdyż nie byli uczestnikami bezpośrednimi a jedynie znają sytuację z relacji stron.

Nie można też w ocenie Sądu dokonać jednoznacznych ustaleń co do dowodu osobistego użytego przy podpisywaniu umowy.

Z. J. (1) wskazuje , iż dowód o numerach jak na umowie zaginął mu wcześniej , okresie czerwiec – lipiec 2013 roku , ale nie wie w jakich okolicznościach i nie zgłaszał tego nigdzie w okresie . Z informacji z UM w O. wynika , że w dniu 16.12.2013 roku (prawie miesiąc po zawarciu umowy) Z. J. (1) złożył wniosek o wydanie nowego dowodu osobistego z uwagi na zmianę danych oraz zagubienie poprzedniego dowodu (...) . P. P. wskazuje iż pokrzywdzony miał przy sobie dowód osobisty i z niego korzystał przy sporządzaniu umowy .

Również pokrzywdzony potwierdził , iż w dokumentacji jego firmy znajduje się oryginał faktury zakupu przedmiotowych opon . Oświadczył , iż nie wie skąd się ona tam wzięła . Zwyczajowo kierowcy dają mu faktury on przekazuje księgowej a to po wykonaniu stosownych czynności zwraca mu je z powrotem . Oświadczył iż nie ogląda faktur . Jednocześnie stwierdził , że w związku z ujawnioną sytuacją nie złożył do US korekty deklaracji z oświadczeniem o nieważności faktury .

Dodatkowo wskazać należy iż J. B. przesłuchany podał , iż zdarzały się sytuacje , że podpisywał za szefa Z. J. (2) ale swoim nazwiskiem . Powyższe okoliczności powodują , iż nie można wykluczyć innych okoliczności związanych z zawarciem umowy . Ponadto w ocenie Sadu przedstawione co do tych przestępstw dowody nie przełamały domniemania niewinności wynikającego z art. 2 § 1 kpk w brzmieniu obowiązującym od 1.07.2015 roku .

Z tych względów Sąd w ramach czynu zarzuconego oskarżonemu J. P. (1) uznał go za winnego tego , że w dniu 26 listopada 2013 r. w O. w sklepie (...) przy ul (...) w celu uzyskania kredytu podrobił podpis Z. J. (1) na dokumentach w postaci faktury VAT (...) r. wystawionej przez PPHU (...) i umowie o kredyt z (...) Bank SA numer (...) . czynu z art. 270 § 1 kk. gdyż tylko w tym zakresie dowody nie budzą wątpliwości .

Przy orzekaniu kary Sąd wziął pod uwagę :

- uprzednia karalność K- 327
- dane osobopoznawcze K- 120 , 279
- opinię biegłych psychiatrów

Mając powyższe na uwadze Sąd uznając J. P. (1) za winnego przypisanego mu czynu na podstawie art. 270 § 1 kk skazał go na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 zł każda . Ponadto z uwagi na sytuację majątkową oskarżonego zwolniono go od kosztów procesu i opłaty .

Ponadto zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. G. kwotę 180 zł tytułem wykonanej obrony z urzędu w postępowaniu przygotowawczym wraz z 23 % tytułem podatku VAT od zasądzonego wynagrodzenia i kwotę 660 zł tytułem wykonanej obrony z urzędu w postępowaniu sądowym wraz z 23 % tytułem podatku VAT od zasądzonego wynagrodzenia